

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаций неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Допись з Гусятиницьки.

(Дотепне староство; kwestia урядової назви нашої церкви).

Дотеп ц. к. Староства в Гусятині. Не віднині, та не ждучи ухвал греміяльних в старостві гусятинськїм, переписувало ся руске духовенство по руски — староство відповідало і кореспондовало по польски. Коли-ж по відомім розпорядженю за ц. к. намісника кн. Санґушки стали парохі домагати ся рускої-кореспонденції, староство гусятинське помагає собі, в той спосіб, що адресує по руски — а в середині коверти пише по польски. Nie honorowo, ale zdrowo! — бо розпечатавши ніяково вже звертати такого письма. Та, оно може троха уближає повазі ц. к. Уряду?

Духовенство сего староства порозумівши ся, зажадає від ц. к. властей тільки кореспонденції рускої від дня 1. січня 1898, хотїй вже і тепер без того ультиматум кореспонденції рускої вимагає.

В справі, чи гр. кат. Уряди парохіяльні чи руско-катол. По затвердженю постанов синодальних стали рускі святичники уживати номенклатури руско-кат. З того пішли всякі непорозуміння, найбільше же зі сторони ц. к. властей. До св. престола апостольського і відтам сюди, ще давнійше, як від ухвал синода, а тепер виключно, уживає ся титул: руско-католицька церков. Інша річ з властями цісарськими. Тут треба взяти на увагу многі і немаловажні справи. А то всі майна наших церковей заінтабульовані на греко-католицькі капітули, парохії, монастирі, — ц. к. Уряд уважає яко правну назву гр.-кат. обряд — єпископ, капітула, консисторія, парохія, конгреґація і пр. Затім належить від того зачати, щоби титул руско-кат. був оречевем чи розпорядженем ц. к. міністерства признаний яко

ідентичний з греко-кат., і ще дальше: позаяк титул сей признаний св. естолицею за виключний для нашої провінціоноальної церкви — отже і В. ц. к. правительство такий приймає, всі права гр. кат. церкви в Галичині признає яко права руско-кат. церкви, або коротше, що давня назва гр.-к. має від тепер обовязуючо заступитись руско-католицькою.

Хто до того всего має дати почин, та чи вже що зроблено в тім ділі, се полишаю отвертим. Не на місці було виступленє Пролома, «раб не знає свого імени» тим більше, що навіть у відносинах з канцелярією Найяс. Монархи ієрархи уживали руско-кат., як се мало місце в Перемішлі.

Парляментарні справи.

Виконуючий комітет правиці відбув в п'ятницю, тамтого тижня довше засіданє, в котрім взяли участь також члени парляментарної комісії християнсько-славянського союзу. На засіданю обговорювано деякі жаданя сего клубу. Виконуючий комітет висказав ся безусловно в користь тих жадань і рішив повідомити правительство про запанїї ухвали. Що-до зміни жадань, як і дотичних ухвал виконуючого комітету нема на разі близьких відомостей.

В неділю коло польске радило через цілий день, хотїй при невеликім числі членів. Між иньшим порішено такі справи: Представити по раз другий міністрови скарбу справу надужить скарбових властей в Галичині при вимірі особисто-доходового податку. В справі будови нових получень Праги з Триєстом і будови каналів Дунай-Молдава-Ельба і Дунай-Одра-Висла, що обчислені на кошти 300 мільонів, рішено мимо сильної опозиції, підписати сей трактат чесько-німецького компромісу в інтересі проми-

слу тих обох народів. Справу будови льокальної залізничі Львів-Винники рішено не поручати правительству доти, доки рада міста Львова не предложить ясного і категоричного проєкту.

Рішено голосувати за трактатом з Японією і за проєктованою регуляцією Дунаю в Австрії низшій, коштом 20 мільонів, з чого 60% має заплатити держава. В справі підвишеня платні прислуги держарної згоджено ся піддержати реферат д-ра Пентака в бюджетовій комісії, який признає їм річну платню 400—700 зр. plus активальний додаток, plus два 5-літні додатки, plus умундурованє. Вкінці рішено домагати ся радикальних уліпшень санітарних в Криниць, де купелевий заряд державний господарує дуже недбало.

На слідуєчїм засіданю ради державної у вівторок дня 28. с. м. має прийти на порядок денний торговельний трактат з Японією і друге читанє закона о поліпшеню платні для державної прислуги.

Вісти політичні.

Іспансько-американський трактат мира підпишуть може ще нині комісарі обох держав в Парижі. Оба правительства видали вже остаточні інструкції своїм комісарям. Інструкція правительства Сполучених Держав звучить коротко: не уступити Іспанії ані в одній точці що-до Филиппинських островів. І мимо накликувань іспанської праси, щоби правительство не пристало на таке низьке, грошеве відшкодованє Американців за занятє филиппинських островів, оно буде мусіло згодити ся на все, бо до немочи супротив заграничних країв, причиняє ся єще і несупокій в самій Іспанії до безвихідности іспанської політики. Іменно, розвиває там претендент до трону Дон Карлос широку агі-

3 життя і гадок.

Я мав сон... Щож в тім дивного? Має-ж сні собака, коли приємно ворчить, розтягаючи ся против сонця; має сні мала дитина, коли цмокає дрібним ротиком ласощі крізь сон; має сні дівчина, коли обнімає подушку білими раменами; мають сні поети, коли пишуть свої високопарні вірші; мають сні кар'єровичі, коли сягають по ордері; мають сні політики, коли виступають, мовби цілий земський гльоб крутив ся довкола них, чому я не можу мати свого сну. А сніло ся мені, що стою на плянтаціях улиці Кароля Людвика. Передо мною, на кам'янім підвисшеню, зіпняв ся на задних ногах кремезний кінь, а з заду підпирає ся хвостом, як кенгуру. Передніми ногами гребе воздух, а голову перебакирив до мене і моргає очима цілком по людські, та стріже ухами.

— Баский кінь — подумав я, — а розумний такий, що коби не зубила, певно би щось промовив до мене.

А на тім коні сидить якийсь лицар у великих чоботах, з грубими холявами, при боці телінає ся та побрязкує закривлена шабля, а порозпорювані рукави мають на вітру, як дві фани. На голові у него гуцульська клепаня, підогнєна до гори, з кутасом на середині, як у гузарина, а в руці булава, котрою показує на Grand-Hotel.

Хтоб-се такий — думаю, — щось не пі-

знаю: лице зажиле, вус довгий, спущений на доліву, брови густі, підтягнені високо на чоло, а вираз лица супокійний, мов заспаний?... Аж дивлю ся на камінь, а там стоїть написано золотими буквами:

KRÓLOWI JANOWI III.
MIASTO LWÓW.

— Який же-ж я дурний — подумав собі (а все крізь сон) — та-ж се той сам памятник, що недавно тому, закутаний у полотна дивував львівських андрусів: чи се кит чи корабель. А я і не догадав ся і не спізнав его!

Втім мені мовби закрутило ся в голові. Приглядаю ся собі самому: стою рівно і тихо, довкола мене все починає танцювати. Новий театр з руштованими поспацерував на краківське, відтак аж до ринку, а перед ним ратуні утікає через маріяцку площу на улицю Коперника; дирекція штайрамту разом з віденською кавярнею пересуває ся перед моїм носом, а г'ранд-готель з касою ошадности вчинив ся там, де була площа св. Духа. Дивне диво! Волоска церков вилізла аж на Новий Світ, а перед нею сторчить ратуні, як пуделко з с'рників, святий Юр станув собі велично на кінці люблинської унії, новий, польський театр заняв місце там, де єму належало би ся, при Маріяцкій площі, а звідтам всі ті панські готелі опинили ся аж на Збіжевій площі, межі жидівськими вонями.

Я не міг вийти з чуду-дива. Так задивив ся на подальші предмети, що і не запримітив, що стало ся зараз передомною. Величавий памятник повернув ся повагом разом з цілим Львовом, а на кам'яній підставі я вчитав зі здивованєм таку напись:

ГЕТЬМАНОВИ БОГДАНОВИ
ЧЕРВОНА РУСЬ.

— Що-ж се, чи я зовсім з глузду з'їхав — крикнув я (а все крізь сон) — як же-ж се може бути? Що Львів обертає ся, ну то нічо дивного, але щоби тут стояла така напись — се вже ніяк неможливе!

Біжу на другу сторону, приглядаю ся воеводі — або я знаю! Подібний на Собеского, але і подібний на Хмельницького. Може бути, що для любої згоди «Д'бла» і «Dziennik-a» та «Słowa Polsk-oro» ті два лицарі вже заздалегідь породили ся такими подібними до себе, і тепер можна було подвійною написью на однім памятнику догодити обом братнім народам!

Але наша історія! Які ми братні народи! А хиці набіги польських панів, загарбанє руских земель, і кров і піт і добро наше і вікова праця! І муки і знущання, безчестє і катовання, палі і паси з козацької шкіри! Чи на се забути? Подати окровавлену руку кровавому рамени того славянського брата-ката, з котрим нас доля

тацію за собою і готувати своїх сторонників до домашньої революції.

Карлісти в Іспанії рушають ся, хотять правительством старе ся всіма способами закрити перед Європою сей грізний рух. Використовуючи знеохоту Іспанців з причини програної війни і неміч правительства, карлісти таки в самім Мадриді розвинули сильну і майже явну агітацію. Nuevo Paris пише про те ось-як: Що карлісти вже тут в Мадриді рушають ся, є певною річю, і правительство хіба знає про те дуже добре. А коли не знає, так ми їм допоможемо в тім взгляді. Чи ніхто ще не читав «королівських рескриптів» Дон Карльоса, що іменують деякі особи офіцерами «єго армії»; а ті рескрипти носять ще зовсім свіжу дату? Чи правительство не знає нічо про деякі зібрання, що відбуваються кожної суботи о год. 10. вечером в домі одного високого достойника церковного, та що в тім домі існує формальне бюро карлістичної пропаганди? — Сим високим достойником має бути єпископ Мадриду.

Заким ще розпочали ся в Парижі переговори мира межі Іспанією а Америкою, карлісти старали ся затягнути там пожитку, бо лише недостаток грошей спинає їх, що не виступлять отверто до акції перевороту, щоб Дон Карльоса осадити королем на іспанський троні. Колиж Франція оказала свою прихильність для теперішньої династії, взявши на себе посередництво між обома ворожими державами, тогди Карлісти пішли до Англії шукати кредиту. Якийсь банкир Рогер Ляреліт посередничив між Дон Карльосом а англійським міністерством заграничних діл і вивед для него пожитку — як кажуть, на тій підставі, що на випадок побіди карлістів, они зобов'язують ся сповнити різні, застережені для Англії постуляти. Дотичний документ підписали: Дон Карльос, Церальбо, Олязабаль і Сібате, шурин князя Сольферіно. При тім не ходить Англії очевидно о фінансову користь з пожитки, але о політичні користи в надії, що тогди дістала би она канарійські острови і розширила би дещо свої позиції на Гібральтарі.

Морська сила Росії придбала собі нову пристань на Балтійськй морі. До тепер мала Росія тільки одну военну пристань на Балтійських водах в Кронштаді. Ся пристань замерзає в зимі на три, або більше місяців і прикуває російську ескадру на місці. Тимчасом ворожа флотія могла би через весь той час непокоїти побережя, положені низше на полудне, де море не замерзає. Тому рішено побудувати нову пристань в Лівані. Роботи тривали кілька літ і тепер покінчено їх. Пристань одержала імя Александра III. Часть балтійської ескадри переплинула вже до нової пристани. Через те російська ескадра здобула нове, догідне становище операційне о сто географічних миль близше німецької границі. Оно має велике значіння чи то в цілях оборонних, чи заціпних, а то тим більше, що уможливає свободу рухів флоту навіть підчас зимових місяців. Бєть се ве-

ликий поступ в систематичнім розвою російської могутності на морі.

Справа Пікарта грає нині може важнішу роль, як справа Драйфуса. На вчорашній раді міністрів подав Фрейсіне до відомости, що ген. Цурлінден приказав віддати Пікарта судови военному за фальшованє і недозволене показуванє документів, дотикаючих оборони краївої і безпечности держави. Се поступованє войскового губернатора Парижа викликало велике обуренє в цілій прасі, котра підпирає ревізію процесу Драйфуса. Газети того напряду не видать в поступованю ген. Цурліндена нічого иншого, як лиш месть за то, що Пікарт відкрив фальшованє і своєю акцією довів до ревізії процесу капітана Драйфуса. Говорять однакож, що справа Пікарта перед судом военним не піде так гладко, позаяк трибунал касаційний мабуть рішив ся зажадати актів в справі Пікарта і задержати їх доти, доки не буде рішена справа ревізії процесу Драйфуса. З другої сторони доносять знов, що коли би трибунал касаційний дійсно зажадав актів, то суд военний видасть їх, але в той спосіб, що офіцер зі штабу генерального буде носити їх що дня рано до трибуналу касаційного, а вечером буде їх забирати назад, щоб влади войскові могли працювати в ночи над ними. Адвокат Ляборі хоче внести закид некомпетенції суду военного, а то тим більше, що перед суд военний ставлять також і цивільного чоловіка адвоката Лебльоа.

НОВИНКИ

— **До виділу тов. «Академічна Громада» у Львові** на рік адм. 1898/9 вибрані: головою Цегельський Льонгін, студ. прав; заст. голови Косевич Евген, студ. прав; бібліотекарем Галуцький Михайло, студ. філоз.; І. касиром Крушельницький Михайло, студ. філоз.; ІІ. касиром Крушельницький Антін, студ. філоз.; писарем Гаванський Лев, студ. філоз.; контрольором Грушкевич Ярослав, студ. мед. Виділовими: Бурачинський Евген, студ. мед., Горук Семен, студ. філоз., Примак Федір, студ. філоз., Рондяк Петро, ст. прав, Целевич Олег, студ. філоз. Заступниками виділових: Гуменюк Семен, студ. філоз., Танчук Олекса, студ. прав, Бариляк Олекса, студ. прав, Барвіньський Богдан, студ. філоз.

— **Загальні збори товариства будови руско-народного театру імені Івана Котляревського у Львові** відбудуть ся в неділю дня 4-го грудня н. ст. о годині 4. по полудні в сали «Рускої Бєсїди», Ринок ч. 10. І поверх з слїдуючим порядком дневним:

1. Відкритє зборів головою комітету основателів товариства п. Ілька Яремкевича.
2. Справозданє секретаря і скарбника п. Василя Мороза.
3. Вибір голови, єго заступника, 18 членів виділу, 4 заступників і 3 контрольорів.
4. Справа друку статута товариського.
5. Внесенє членів.

Вступ на загальні збори мають лише члени прийняті комітетом основателів.

Члени, котрі будуть перешкоджені лично явити ся на загальних зборах, можуть після § 5 статута дати ся заступити через повномочників.

Тай знов хотіло ся мені забренїти у людскі уха моєю історичною мудростію, щоб тій їх безглуздій, щоденній роботі над насущним хлібом дати напрям для творів далекої будучности. Я знав, що найду там широкій послух, бо як муха і до того історична муха, можу бренїти кождому безкарно пошід ніс, можу покласти чорну точку на кождій річї, хоть якби она була до рога і свята для людей, можу зогидити страву і доскулити своєю влізливостію, а навіть укусити і заказити кров цілої єуспільности.

Стулив я крила, як орел, що кидає ся на свою жертву і в одній хвили учинив ся на недобудованім першім поверсі промислового музею на колишній площі «Каструм». Звідтам понесло мене кілька порушень легких крил на третій поверх «Народного Дому». Через дірку від ключа я влетів до одної з висших клас рускої гімназії. Мене овів приємно душний воздух, перемішаний з людским потом і нелюдским порохом, бо пригадав мені часи моєї молодости, коли на онтих лавках я витирив неіснуючі вже тепер у мене, части тіла. Я сїв собі на таблиці і став розглядати ся, чи багато змінило ся від моїх шкільних часів.

В класі гамір і рух. Одні повтаряють лек-

За комітет основателів: Іл. Яремкевич, Василь Мороз.

— **Чорні демони** із Ставропігії не пропустять ні одної нагоди, щоб своєю погубно злобною роботою не підставити ногу та кинути колоду там, де лишє ходить о проясненє народної справи. З численних примірів ось один найсвіжіший. Звіщають нас з поважного жерела, що «Галичанин» виступив із звисними інсинуаціями о Брандесі між иньшим і з тим обчисленєм, що Брандес зразить ся до Русинів і евентуально не схоче оісіля входити з нами в ніякі зносини, щоб запізнати ся з нашими стремліннями. Бояли ся лукаві демони, щоб Брандес не написав дечого о Русинах-Українцях, та щоб Европа не дізнала ся рішучо о істнованю осібногo українсько-русского народа. Ціль осягнена, Брандес мимо первісного приреченя відтягнув ся в послідній хвили від гостини в «Рускій Бєсїді», звиняючись недопачею часу. Се оправданє розуміє з нас кождий, а найпаче «Галчанин». Не хочемо остаточно передїнювати значіння гостини Брандеса у Русинів, а повиспу вість нотуємо лишє з дневникарського обовязку. Чейже колінь протверезить ся уми з консолідаційної памороки, тож і се не завадить затамити.

— **Брандес** відїхав в неділю вечером зі Львова, але не до Пешту, як наміряв первісно. Одержав телеграму о занедужаню матери, отже поспішив впрост домів, до Копенгаги.

— **Зїзд 6. товаришів питомців в Перемишлі.** Зїхали ся до Перемишля товариші Пр. Єпископа Чеховича, бувші питомці руско-кат. семинарії, що покінчили науки теологічні 1871 року в 25 річницю сьвященства Преосвященного. Преосвящений вже яко товариш відзначав ся серед колегів тактом і щирою любовію, обіймаючою кожного, та відлічною людяністю. Сї прикмети піднялись єще висше в теперішнім Єпископі. Зїхалось 40 товаришів, відслужили разом з Преосвященним св. літургію, по котрій удались до єпископської палати і повитали Преосвященного, яко давнійшого товариша, а теперішного Владика. По сердечнім привітаню відфотографувались всі в групі. Преосвящений запросив товаришів на обід, та пригадуючи собі давні молодші часи, всі перебули до вечера у Преосвященного. Сей зїзд носив на собі ціху сердечну, домашню, товариську, милу і щирю, та остане на довго в любій памяті учасників. Не надавалось би се підносити аж в часописях, бо се річ приватна, товариська, але годі проминути ті узли сердечности, котрі так сильно вяжуть людей, остають все свіжі, не вянуть. Хто з товаришів не прибув нехай жадує, а хто проживе, най не занехає уложеногo такого зїзду за 3 роки, котрий упросив Преосвящений Константин знов у него сьвяткувати.

Участник.

— **Столярська школа в Тернополі.** Міська каса щаднича в Тернополі ухвалила в честь 50-літнього цїсарского ювілея побудувати столярську школу. На се призначила 25.000 зр., а від краєвого фонду жадає внутрішнього урядженя і укваліфікованих сил учительських.

— **Сплата рат в Банку краєвім.** Доси сплата рат на зятягнені в Банку краєвім позички гіпотечні була так уладжена, що як до 15 днів по речинци платности рат не заплачено, Банк чпслив в перших трех місяцях провізію проволочи в висоті 5%, а в слїдуючих місяцях по 6%, річно. Однак нашим рільникам сей 15-дневний речинець був за короткий і проте дирекція Банку предложила раді надзираючій проєкт зміни статута Банку в тім дусі, щоб замість вже по 15 днях, доперва по 30 днях від речинци, коли мала заплатити ся рата, приписувати

злучила на вічну борбу, на безнастанє ворогованє?

І в моїм історичнім обуреню я почув, як в мині зашибала кров, задрожав кождий живчик, аж кістки захрупотіли в трастю. Та на диво я не ріс в гору і не дужав, тільки ставав менший і корчив ся. На голові виростало у мене тисячі очей, тулів попукав і прибрав якусь сталеву, світячу краску, ноги і руки потонкли на волоски, а з під пахів вирости мов вітрила, тонкі, прозорачні крила. Я став мухою, всевидючою, всюдю влізливою, їдовитою, історичною мухою.

Тепер я фурнув до гори у воздуху. Люди маліли перед моїми очима так, що я вже не міг розрізнити їх буденної праці і забігів і не розумів ціли і значіння їх біганини і безнастанного вештаня. Та за те отворили ся передо мною далекі горизонти. Я видів гори і долини, ріки і моря, кордони і народи. В моїй мушиній голові заройли ся згадки давної минувшини і пляни у далеку будучність. Я сягав думкою на сотки літ наперед і назначував землі і судьбу для поодиноких народів.

Але осінний холод зачав проймаєти мов дрібне тідо і я затужив за людскою стріхою.

цію, другі гуторять, треті викрикують. Серед того загального гамору виступає якийсь молодик на ступінь і відзиває ся голосним, молодецьким кликом:

— Товариші!

Стало тихо.

— Довго ми товариші терпіли серед нас поступки одного нашого товариша, але такої обиди, товариші, яку сей товариш зробив одному нашому товаришеви, а через те всім товаришам, ми не можемо стерпіти.

— Товариші! Сей товариш прийшов до товариша, де ще були инші товариші і побачивши у того товариша погруде Шевченка, скинув єго з шафки і розбив на дрібні кавалки. (Голос товариша з гурту: Кого розбив — товариша?) Не товариша розбив, товариші, але Шевченка розбив і тим почином зобидив нас всіх.

На тім ще не кєнець, товариші! Сей товариш прийшов до иншого товариша, а не заставши товариша дома і побачивши портрет Шевченка, власність того товариша, вирізав єго.. (Голос товариша з гурту: Як міг єго вирізати, коли єго не було дома?) Товариша не було дома, але був Шевченко і згаданий товариш ви-

проценти провооки в тім самім, як доси, відношенню. Рада надзираюча згодила ся на таку зміну і Виділ краєвий предложить сей проект зміни статута соймови до потвердження на найближшій сесії.

— **Ювілейні підмоги.** Управляючий совіт «Народного Дому» у Львові роздасть 1-го с. р. при нагоді 50-літнього ювілея панованія Цісаря рускій львівській молодежї обох полів в сали «Народного Дому» 1000 зр. Кандидатів і кандидатки назначать і предложать «Народному Дому» дотичні дирекції шкіл. Торжественний акт роздачі відбуде ся при участі всіх членів управляючого совіта і львівських членів «Народного Дому». Акт роздачі зачне ся народним імном, потім забере слово председатель управляючого совіта, роздасть ся заемогу а закінчить многолітє цісареві Франц-Йосифови І.

— **Осторожно з дітьми.** В Корнайбурзі жінка якогось Тіпінгера вийшла з дому, щоби прислухати ся сензацийній судовій розправі, яка вела ся в тамошнім суді. Виходячи з дому, привязала двоє дітей, 11-літню донечку і 6-літнього сина, до стола, щоби дуже не збиткували, а двері від помешканя замкнула. Тимчасом в сусіднім домі вибухнув пожеар і переніс ся на помешканє Тіпінгера. Обоє діти не могли утечи і спалили ся на вуголь. Нерозумну матір арештовано.

— **Смерть під поїздом.** В ночі з понеділка на второк на рампі в Перемишлі приглядав ся вахмайстер від улавів Кароль Шеберле надїждяючому поїздові товаровому. Необачний забув, що з задку зближає ся поїзд поспішний, котрий звалив єго на землю і переїхав по нїм. Колеса поїзду відтяли єму обі ноги і одну руку, тягнучи за собою кадовб кількадесять кроків. Шеберле погіб на місці.

— **О убийство цілої родини** коршмаря в Проходах під Перемишлянами, о чім писано багато в літі по газетах, веде ся на днях в бережанським суді карна розправа. Яко обжалований о сповненє злочину станув Йосиф Новгородський.

— **Неправдоподібне а правдиве.** Довідуємо ся з області славетної Станиславівської єпархії, що тамошні сьвященники дістають нагану за уживанє фонетичної правописи не лиш в письмах до Властий духовних але і сьвітських, наколи такі письма дістають ся случайно до відомости Консисторії. З другої сторони, коли у якого сьвященника поблескують на столі пр. «Московскія Ведомости», то такий називає ся там «образований» чоловік. В однім лиш випадку ті вешателі рідного слова уважають фонетику за добру а іменно коли за науку фонетичної правописи в школі добре заплатьть — у Москалів як звичайно денги на першій місци — або ще ліпше, коли «проклята фонетическа ересь» може комуєс з поміж них принести аванс...

Во виду такого несовісного трактованя рідного слова і письма, питаємо ся прилюдно управителів Станиславівської єпархії, які то канони церковні наказують уживанє правописи фонетичної в живій мові, а позваляють на «употребленіє» метресс як се думають управителі згаданої єпархії?

— **Звідки взяла ся гра в шахи?** Гра в шахи пішла з Індії; єї переймили Перзи за перського шаха (короля) Нушірвана (около 530 р.), а звідси та гра дістала ся відтак до Європи. Є то найкрасна і найбистроумнійша гра, яку лиш могли люди вигадати. Розповідають, що ту гру вдумав якийсь браніш Нассір, син Дагера, щоби по-

учити тодішнього молодого короля індійського Беюба або Баграну та показати єму наглядно, що король без підданих, іменно же без хлопів не значить нічого, і він мусить гинути (мат), коли єго піддані не боронять. Були люди, котрі то само казали королеви, але він їх не-то не слухав, але ще й казав поубивати, а з підданими дуже зле обходив ся. Наслідки того були такі, що люди стали бунтувати ся, а удільні князі користали з того і хотіли утворити свою окрему державу. Отже Нассірови синові Дагера — Араби називають Сісса — стало жаль своєї вітчини, а ще більше побоював ся він дальших наслідків і постановив собі поучити короля; але судьба єго попередників научила єго розуму і він вдумав таку гру, котра мала королеви дати науку. На шахівниці уставляє ся по два рядки фігур напроти себе (одні фігури чорні а другі білі) і зачинає ся гра (битва), в котрій показує ся, як піддані боронять короля і що він без них не значить нічого; коли они єго не можуть заслонити, то він стає «мат» (мертвий). Та гра дуже сподобала ся королеви і він постановив собі нагородити по королівськи того, хто єї вдумав. Отже закликали винаходця а Беграм відозвав ся до него: Сину Дагера, я виджу, що ти чоловік, в котрім пробуває дух правди; кажи, що тобі дати, хоч би оно було так глибоке або так високе, як сам схочеш, хоч би половину моєї держави, а дам тобі. Сісса (Нассір) поклонив ся королеви аж до землі і відповів: Пане! Коли твоя ласка, то дай мені то, о що тебе попрошу. Ото бачиш, я поділив дощину від гри на 64 піль. Скажи-ж своїм слугам, що сьуть надзирателями шпихлірів, нехай на перше поле (квадратик), положать 1 зерно пшениці, на друге два, на третє чотири і так дальше на кожде слідуюче ще раз тільки, кілько є на попереднім, а то буде моєю нагородою. На то відповів єму король: Ти не жадав як мудрий, але як дурний; чи гадаєш, що я не міг би дати тобі щось більшого, та жадаєш таку дурницю? Але Сісса обставив при своїм, і король казав єму виплатити ту загороду, закликав свого старшого надзирателя над шпихлірями і казав єму так зробити, як Сісса хотів. Але й зараз показало ся, що Сісса дав королеви знову науку. Старший надзиратель взяв ся рахувати зерна пшениці, які мав виплатити Сісі і аж за голову взяв ся. Вертає незадовго до короля і каже єму, що став рахувати зерна, але не дорахував ще й до половини числа 64, а вже показала ся така величезна сума, що він вже не може дальше рахувати. То лиш може сказати, що як би Сісі дати все збіже, яке лиш родить ся в краю, то ще й половини не виплачено би єму з того, що він жадає. Аж тепер королеви стало ясно; він здогадав ся, що син Дагера хотів єму сею просьбою сказати, казав єго закликати, обняв єго і поцілував та сказав: Аж тепер виджу, що в тобі правда; божа; від тепер буду правити народом так, як ти скажеш, а ти будеш їсти при моїм столі. І від сеї пори мудрий Сісса жив разом з королем, був єму приятелем і братом аж до кінця життя. — От-так розповідають собі Араби та Інди про початок шахів. Новійші обчислення показали, що як би хтось хотів виплатити Сісі то, чого він зажадав, то треба би всю суху землю, яка лиш є, навіть там, де стоять міста і села, обсівати через 72 літ, і аж тогди можна би зібрати тільки зерен пшениці, кілько зажадав Сісса.

— **За крадіж поцілуя.** Здаєсь така марниця сей поцілуй, але як тяжко треба відпокутовати, коли приїде хто в єго посідає в неправний спосіб. О тім пересвідчив ся один німецький купець в Баржен, Артур Шпідлер. Їхав він недавно тому зелізницею, случайно в товаристві молодої і хорошої дами Анно Шмідт. Видко, подобалась єму надзвичайно, і не витримував, щоби не оказати їй ділом своєї симпатії. Коли поїзд дістав ся в темний тунель, Шпідлер устиснув даму, мимо єї опору, і — поцілував!... В додатку на найближшій стації не хотів єї випустити з вагона, бо хотіла кликати о поміч. В часі дальшої їзди навинув ся кондуктор і він перший мусів вислухати жалобу обуреної дами. Справа пішла перед суд. Пристрастного купця всаджено на пів року до строгої вязниці.

Наука, штука, література.

Літературно-науковий Вістник, Книжка XI, за падолист 1898 поміщує: *Великі роковини*, прольог Ів. Франка; *Шевченко про Котляревського*. Виривки з повісті Шевченка «Близнюки»; *На полях*, нарис Ольги Кобилянської; *Самотою на чужині*, поезії А. Кримського; *На селі*, повість М. Школиченка (глави V—IX); *З татарских легенд Д. Маміна-Сибиряка*; Баймаган; *Американський претендент*, повість Марк-Твайна (глави XX—XXII); *Осіннє сонце*, поезія Л. Якобовського. — *Українсько-руське відродженє в історичнім розвоє українсько-руського народу*, відчит проф. Мих. Грушевського; *Перші виданя «Енеїди»* М. Грушевського з портретом І. Котляревського і заголовком першого виданя Енеїди; *Котляревський і його Енеїда*, відчит проф. д-ра Стефана Смал-Стоцького; *Ювілей відродженя руско-україньства*; *Ювілей 25-літньої літературної діяльности д-ра Франка* (з портретом І. Франка); *Із чужих літератур*. (Новини російської літератури: М. Толстой, Чехов, Боборикін, Мамін Сибиряк і инші «сибиряки»; Потапенко, Микулич, Горкій, ювілей Белінського) Мих. Грушевського; *Перша руска вистава штуки*, Івана Труша; *Хроніка і бібліографія*.

Телеграми.

Відень, 28. падолиста. Цісар прибув сюди вчєра рано з Геделе.

Париж, 28. падолиста. Голосять, що полковник Шварцкопен надіслав з Берліна лист, в котрім заявляє, що готов стати перед судом і зложити зізнаня на користь Пікарта.

Париж, 28. падолиста. Пікартови грозить, на випадок засуду воєнним судом, кара вязниці до 10 літ і гривна до 5.000 фр. надто публична деградація.

Генуя, 28. падолиста. Морська буря справила великі шкоди в пристани і знищила морську ліхтарню на гаті Галієра. Комунікація зелізнича перервана. Будинки над побережем сильно ушкоджені або зруйновані.

Сан Ремо, 28. падолиста. Сильна морська буря ушкодила гать пристани і затопила кількоро дітей, що там грали ся. На суші також великі шкоди.

різав єго з портрету та повісив на шнурку, як на шибениці.

Товариші! Як товариш до товаришів відзиваю ся до вас, товариші, щоби ви, товариші такого товариша виключили зі свого товариства і не позволили, щоби той товариш...

— Проч з ним! На погибель! Зрадник! — загупо в клясі.

Тогди вискочив з лавки сей товариш, що переривав товаришови-бесідникови єго мову, струтив єго з підвисеня і крикнув:

— Прошу о слово!

Стручений товариш-передбесідник пробував боронити ся, але сильнійший і зручнійший товариш-послбесідник копнув єго ногою так, що аж покотив ся під лавку, а сам заняв єго місце на підвисенню.

Я надїяв ся, що ціла кляса кине ся тепер на зухвалого мерзавця і викине єго через вікно. Але они стояли там в лавках з роззявленими ротами і лупами непритомно заспаними очима, а меткий «вешатель» став говорити:

Точно так, как он сказал, я і сделал; увидя пред собой бюст етаво пиянці, да необразованаво мужіка, как стоял на шкафе, как какой то корифей руссако народа, я вспихнал таким агном, каким вспихивает каждой русской чела-век, каторий не может допустить, чтоб в каком

доме каково образованново лаца находил ся та-кой простой, грубой, вонючий хахол, как бил Шевченко.

Так, как это совершенная истинна, так то не лож, это я какую то картину Шевченка повисив на верьочке так, как этот Шевченко писавший своя глушия «вірші» под влиянієм водки і цебули, произвел кокую то страшную і вредливую українськую літературу, какая стала оружием Ляхов для разбития единственности великаруссако народа.

Лучшой судьби не достоін этот машенік Шевченко, так как древная істория малороссов совокупна із общеруссакого, а істория русской літератури, которая начинается ся з времені введенія христианства на Руси вже з конца X. віка, при содчиствіі великаво князя кієвсако, Владиміра, когда вся Русь была окрещена...

От, лихо наше з історією, подумав я. Се також історик і то історик «древно-русской», вишколений на фейлетонах «Галічаніна»!

З пересердя я почав брєніти по клясі, та товчи собою об шиби вікон. Мені стало стыдно моєї історичної загорілости і гидкої, мушиної шкаралупи. Я бажав стати знов чоловіком, яким був передтим, щоби звернути цілу свою увагу не на мрачну минувшість, а на живе, теперішнє житє. Я хотів би був стати в тій хвили перед

директором Харкевичем і сказати єму: Диви ся добре, що у тебе там діє ся! — але щож, коли я муха!

Розпую-ж ти моя!

Із великої досади я підлетів до товариша вешателя, та вколов єго в сам ніс. Він кляпнув мене рукою, і — я пробудив ся на своїм ліжку.

Зразу я не міг стамити ся, де я і хто я. Але опісля почав міркувати вже таки своїм людским розумом, що справді тоту історію на-тягають, як швець шкуру. Кождий з неї виводить те, чого сам бажає і свої ненавистні вчинки хоче виправдати — історією! Пиньші люди, иньше жити, иньші понятя, иньші бажаня і иньші стараня — а чіпають ся історії, мовби те, що було колись, незмінно перетревало аж до тепер! З якою-ж то тромтадрацією обходила недавно репрезентация міста Львова ювілей «освободженя міста від Хмельницького і татарської днини» — а потреба воню було? Хіба на те, щоби відтак «Діло» заспівало «вічну память» тому, що може стати ся за сто і більше літ: відбудованю Польщі.

І все те називають історією, коли оно на ділі є лише їх власною злобою, нетерпимостию і загоріlostією.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

До Львова			Зі Львова		
Поїзд	всп. особ.		Поїзд	всп. особ.	
	приходить			відходить	
	о годині			о годині	
6:45		з Іцкан (Галацу, Ясе), Сучави	6:00		до Підволочиск, Бродів з головн. двірця
7:40		" Янова	6:05		" Іцкан (Букарешту, Ясе, Галацу)
7:50		" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	6:15		" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча
7:55		" Сокаля і Рави рускої	8:35		" Кракова (Відня, Берліна)
8:05		" Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия	8:45		" Янова
8:15		" Тернополя і Бродів на дворець головний,	8:50		" Кракова (Відня, Варшави)
9:05		" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)	9:15		" Скольного, Калуща, Борислава, Хирова
10:35		" Іцкан, Сучави	9:35		" Підволочиск, Бродів з дв. головного
10:45		" Ярослава, Любачева	9:53		" з дв. Підзамче
1:01		" Янова	9:55		" Белця, Рави рускої, Сокаля
1:30		" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	10:55		" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави
1:40		" Скольного, Стрия, Калуща, Хирова	1:55		" Підволочиск, Кієва з дв. головного
1:50		" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясе) Сучави	2:08		" з дв. Підзамче
2:15		" Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз.	2:40		" Іцкан (Ясе, Букарешту)
2:30		" на дв. гол.	2:50		" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),
	5:00	" Козови, Бродів на дв. Підз.			" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ря-
	5:25	" на дв. гол.			" шів, Хабівки чер. Ряшів або Тарнів.
	5:40	" Іцкан, Сучави	3:00		" Стрия, Скольного тільки від 1/2 до 3/4
	5:55	" Сокаля, Белця і Любачева	4:55		" Ярослава, Самбора через Перемишль
Ніч			Ніч		
3:04		з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4:10		до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)
3:30		" на дв. головний	5:20		" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
5:10		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:30		" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави
6:10		" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль	6:40		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
8:45		" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:55		" Тернополя з двірця головного
9:10		" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	7:00		" Лавочного (Мункача, Пешту)
9:39		" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:10		" Сокаля, Рави рускої
9:45		" Іцкан, (Букарешту, Ясе, Галацу, Сучави)	7:15		" Тернополя з двірця Підзамче
9:55		" Підволочиск, Бродів на дв. головний	7:44		" Янова
	10:30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	10:05		" Іцкан (Ясе, Галацу) Сучави
	12:15	" Стрия, Калуща, Борислава.	11:00		" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)
			11:27		" Підволочиск, Бродів з дв. головного
					" з дв. Підзамче

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого роду і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

переніс

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтового в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднішій зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9:20, 10:20, 10:70, 11:20, а спеціальність по 12:20 франко. ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3:70, 4:10, 4:90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 76—?

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсім Вп. Публіку, що вирабляє ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайдення, з всякого рода шкір, як: Обувє мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і раправи Кальсів і Плащів навчукові, всякі гумові приряди як також зельованя обуви кавчуком. — Есякі замісцеві замовлення виконувє в можливо як и айкоротім часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанем

139 43—140

Іван Яримович.

Спеціаліст до раправи кальсів і плащів навчукових.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

госенесла ся з уліці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

завсмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядження для покоїв до спання, салівнів, ідалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

45—52

ул. Лукасінського ч. 1

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигийській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завсідги бажає позбутися слабости легких, або горла, хотяби найупірнішої, або астми, навіть дуже заввиеної і на позір невилічимої, сей негай не гербату для хронічно хорих на легки і горло А. Wolffsky-ого. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описанє ужиття) задармо. Правдива лише у

А. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ
Емільї Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., І. п. приймає ласкаві замовлення і виконувє їх густовно і по приступних цінах. НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє